

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőséget és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1973. április 4.

kk 1. podgornij - kekkonen - pohárköszöntők

pn/ir szb ng h e l s i n k i , 1973. április 4. /mti/

mint már jelentettük, urho kekkonen finn köztársasági elnök kedden este vacsorát adott nyikolaj podgornij, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke tiszteletére.

podgornij, aki a szovjet-finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából érkezett finnországba, a vacsorán elhangzott pohárköszöntőjében méltatta a két ország sikeresen fejlődő politikai, kereskedelmi, gazdasági, tudományos-műszaki, kulturális és egyéb kapcsolatait. a szerződés fontos tényezővé vált a stabilitás fenntartásában észak-európában a béke megszilárdításában az egész európai kontinensen, - hangoztatta podgornij.

minden előítélet nélküli ember számára világos, hogy az 1948-as szerződésen alapuló paasikivi-kekkonen külpolitikai irányvonal a fejlődés széles távlatait nyitotta meg finnországnak előtt, lehetővé tette, hogy növelje szerepét és tekintélyét a nemzetközi politikában, - mondotta a legfelsőbb tanács elnökségének elnöke. az 1948-ban aláírt szovjet-finn egyezmény legjelentősebb vonása az, hogy a szerződés két független, egyenrangú állam között jött létre, s figyelembe veszi a szovjet és a finn nép alapvető, hosszútávú érdekeit - hangoztatta podgornij, s kifejezte azt a meggyőződését, hogy a szovjetunió és finnországnak a jövőben is folytatja a szerződés által meghatározott irányvonalat, szilárdítani fogja a barátságot és az együttműködést, mindkét nép, a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítása érdekében.

/folyt.köv./

9.30/szb

-1-

kk 1. /podgornij... 1. folyt./-szb

urho kekkonen poharkoszöntőjében kiemelte, hogy a szovjet-finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés kiállta az idő próbáját, teljesítette alapvetően fontos feladatait. a szerződés aláírásának jubileuma egyben a finnországi és a szovjetunió közötti baráti, jószomszédi kapcsolatok jubileuma is - állapította meg kekkonen. kijelentette: podgornij és az általa vezetett küldöttség finnországi látogatásában újabb megnyilvánulását látja annak, hogy milyen fontosságot tulajdonítanak a szovjetunió népei, a szovjet kormány a finnországgal való jó, a békés egymás mellett élés elvein alapuló kapcsolatoknak. becsületesen törekedünk arra, hogy erőfeszítéseinkkel megszilárdítjuk az országaink közötti együttműködést a kölcsönös bizalom alapján, - hangoztatta kekkonen. /taszsz/

..-

kk 2. koszigin - fogadás

mj/ir szb nlg s t o c k h o l m, 1973. április 4. /mti/

alekszej koszigin szovjet kormányfő, aki hivatalos látogatáson tartózkodik svédországban, kedden este a stockholmi szovjet nagykövetségen fogadást adott vendéglátói tiszteletére.

„az együttműködés kiszélesítésére való törekvés egyre erősebb tendencia lesz a nemzetközi kapcsolatokban,, - hangoztatta poharkoszöntőjében a szovjet minisztertanács elnöke, majd hozzáfűzte, „csak e tendencia erősítésével és fejlesztésével teremthető meg a tartós béke, a biztonság és a bizalom légköre, amely elengedhetetlenül szükséges a népek számára,,.

koszigin a továbbiakban kifejtette, hogy svédországi látogatásának célja az együttműködés továbbfejlesztése a két ország közötti hagyományosan békés kapcsolatok további ápolása. „céljaink között szerepel az is, hogy ahol lehetséges, kijelöljük együttműködésünk további bővítésének gyakorlati útjait,,.

a szovjet minisztertanács elnöke állást foglalt amellett, hogy mindkét fél hosszú évekre előre közösen fontolja meg a szovjet-svéd együttműködés általános koncepcióját, hogy „a két ország gazdaságilag még tökéletesebben egészíthesse ki egymást,,.

alekszej koszigin meleg szavakkal emlékezett meg a békeszerződés erők vietnamban aratott nagyszerű győzelméről, majd hangsúlyozta: „szilárdan hiszünk abban, hogy a haladó erők mindent elkövetnek az arab és más - igazságukért és egyenjogúságukért harcoló - népek küzdelmének sikeréért,,. /taszsz/

..-

9.50/szb

-2-

kk,3. brandt - nixon találkozó

pn szb ng s a n c l e m e n t e, 1973. április 4. /mti/

willy brandt nyugatnémet kancellár május 1-én és 2-án hivatalos látogatást tesz washingtonban, hogy megbeszélést folytasson nixon amerikai elnökkel - jelentették be szerdán a californiai san clemente-ben. a kancellár kíséretében lesz walter scheel külügyminiszter is.

a „nyugati fehér házból,, származó értesülések szerint brandt és nixon tárgyalásain elsősorban a kétoldalu kapcsolatokról valamint az egyesült államoknak a közös piaci tagországokkal folytatandó megbeszéléseiről lesz szó.

az amerikai elnök és a nyugatnémet kancellár legutóbb 1971 végén a floridai key biscaine-ben tanácskozott egymással. mostani találkozásukról már hetekkel ezelőtt is különböző híresztelések terjedtek el, ezeket azonban bonnban többször megcáfolták. /upi, dpa/

..-

kk,4. r ö v i d h í r e k

pn szb sn

1973. április 4./mti/

b e r l i n - n d k - m a l a y s i a

az ndk és malaysia kormánya megállapodott abban, hogy április 4-1 hatállyal diplomáciai kapcsolatokat létesít, nagykövetségi szinten. /taszsz, ap/

b a r c e l o n a - m e g m o z d u l á s o k

mint már jelentettük, kedden barcelonában a tüntető építőipari munkásokra leadott rendőr-sortűz következtében egy munkás meghalt, többen pedig megsebesültek. a tragikus esemény nyomán kedden este tüntetést rendeztek a barcelonai diákok is, ellenzéki csoportok pedig ötnapos általános sztrájkra szólították fel a dolgozókat tiltakozásul a gyilkosság ellen. /taszsz, reuter, afp/

t u n i s z - á r v i z k á r o k

hivatalos adatok szerint az észak-tunéziai árvíz 12 millió dolláros kárt okozott. a természeti katasztrónaká 86 halálos áldozata van, és legkevesebb 50 000 ember maradt fedél nélkül. a kiáradt folyók 6 000 házat romboltak le és sokezer hektárnyi mezőgazdasági területet tettek tönkre. /upi/

/folyt.köv./

10.25/szb

-3-

kk 4. /rövid... 1. folyt./-szb

p á r i z s - tüntetés

baloldali és szélső-jobboldali diák-csoportok csaptak össze szerdára virradó éjszaka párizs montparnasse negyedében. a szélső-jobboldali diákok a napok óta tartó nagyszabású diák-megmozdulásokat ellenző tüntetésük során kerültek szembe a baloldali egyetemistákkal. az összecsapásnak több sebesültje van. /reuter/

m o n t z /Louisiana/ - mississippi

tartós esőzések következtében kedden kiáradt medréből a mississippi folyó és máris legkevesebb 2,8 millió hektárnyi területet árasztott el. a katasztrófának eddig 16 halálos áldozata van. a partmenti városokból megkezdték a lakosság kitelepítését. /upi/

b u e n o s a i r e s - campora

argentina országos választási bírósága kedden köztársasági elnökkel nyilvánította hector camporát, a március 11-i elnökválasztás győztesét. /upi/

kk. 5. április 4 - szovjet sajtó

mj/ir szb ng m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

a szerdai szovjet lapok vezető helyen közlik a szovjet vezetőknek magyarország felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából a magyar néphez intézett üdvözlő táviratát. emellett számos cikk foglalkozik a magyar népköztársaság politikai, gazdasági és kulturális fejlődésével.

a pravda budapesti tudósítójának, mihail egyinyecnek a tollából a magyar népgazdaságról közöl áttekintést. a tudósító kiemeli, hogy a magyar ipar ma már 40 nap alatt termel annyit, mint 1948-ban egy év alatt.

a szocialisztikuscszkaja indusztriya bálint józsefnek, az mszmp központi bizottsága tagjának, a kb gazdaság-politikai osztályvezetőjének cikkét közli az ünnep alkalmából.

/folyt.köv./

10.32/szb

-4-

kk 5. /április 4 -... 1. folyt./-szb

a trudban, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának lapjában a magyar szakszervezetekhez intézett üdvözlő távirat olvasható.

a szovjet hadsereg lapja, a krasznaja zvezda a magyar-országi felszabadító harcok egyik részvevőjének, mihail abdolov törzsermesternek, a szovjetunió hősiének visszaemlékezését közli. a lapnak egy másik cikke egy magyar internacionalistáról szól, aki kazahsztánban küzdött a szovjet hatalom győzelméért.

a komszomolszkaja pravda görögnyelvi dániel magyar táborokról közöl cikket és vezető helyen ismerteti a lenini komszomolnak a kisz központi bizottságához intézett üdvözlő táviratát. /taszsz/

--

kk 6. Üregyüttműködés

mj/ir szb ng m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

a szovjet és az amerikai szakemberek sokat tettek annak érdekében, hogy 1975 júliusában megvalósuljon a szozuz és az apollo űrhajók együttes repülése, jelentette ki komszantyin busujev, a szovjetunió tudományos akadémiájának levelező tagja.

busujev egy szovjet űrszakértő-delegáció vezetőjeként járt a közelmúltban a houstoni űrkutatási központban. a szovjet küldöttség utjának célja az volt, hogy kidolgozzák a közös terv részleteit. ennek során nagy figyelmet szenteltek a majdani közös űrrepülésben részvevő pilóták felkészítésének. busujev elmondotta, hogy közös felkészülési programot dolgoztak ki a szozuz és az apollo legénysége számára. a két űrhajó személyzete elsősorban júliusban találkozik houstonban, majd szeptemberben moszkvában kerül sor hasonló találkozóra.

„véleményünk és az amerikai kollegák megítélése szerint a szakemberek találkozási a szovjetunióban és az egyesült államokban baráti légkörben zajlanak és jelentős haszonnal járnak, már az első összejövetelektől kezdve kialakult a kölcsönös megértés és egymás segítésének őszinte óhaja, - hangsúlyozta busujev.

/folyt.köv./

10.50/szb

-5-

kk/6. /Uregyüttműködés... 1. folyt./-szb

a szovjet tudós rámutatott: „a közös ürreállításra való felkészülés az 1972. májusi moszkvai tárgyalások eredményeként vált lehetségessé. a terv megvalósítása jelentős lépés a világ-ur békés célú felhasználása felé és a kutatására irányuló nemzetközi együttműködés fejlesztése útján... /taszsz/

kk/7. nixon - thieu : közös közlemény

fp/so szb ng a a n c l e m e n t e , 1973. április 4. /mti/

képmutató szövegektől és a vietnami demokratikus köztársaság címére intézett fenyegetésektől hemzseggő közös közleményt adtak ki helyi idő szerint kedden este az egyesült államokbeli san clemente-ben, nixon amerikai és thieu saigoni elnök két-napos tárgyalásairól.

a közlemény nagy nyomatékkal szól a vdk „délre való katonai bebiztosításának, „állítólagos problémájáról, amelyet mind az amerikai, mind a saigoni fél „nagy aggodalommal, „szemlél. egyidejűleg mindketten leszögezik, hogy „azok az akciók /érted: a díjk állítólagos akciói/, amelyek fenyegetik a párizsban alá-írt megállapodás alapelveit, megfelelő és határozott ellenlépéseket vonnak maguk után, „és miután az amerikai és a saigoni tár-gyaló felek sorozatosan sértik meg a párizsi békemegállapodás cikkelyeit, többiben hangot adnak efféle „aggodalmaiknak, „az közös közleményükben leszögezik: békére törekvenek, amely „az egész világ új békéje lesz, „

noha a közleményben nem esik szó az egyesült államok részé-ről saigonnak nyújtandó katonai és gazdasági segély pontos ősz-ezégéről, nixon nem hagyott kétséget afelől, hogy thieu a várt dollár-mennyiséget megkapja. a saigoni rezsim számára folyósítan-dó amerikai segély nagyságrendjéről egyébként már fogalmat al-kothatott magának a világ, hiszen nixon a kongresszustól csaknem kétmilliárd dolláros katonai célokra szolgáló segély megszavazását kérte saigon számára és ehhez még mintegy évi 500 millió dolláros gazdasági segély is járul. /sp, upi, reuter, afp/

11.00/szb

-6-

kk/8. közel-keleti hírek

pn szb ng

1973. április 4. /mti/

b a g d a d

az iraki hadügyminisztérium meghívására kedden baráti látogatásra bagdadba érkezett szergej gorskov tengernagy, a szovjet haditengerészeti flotta főparancsnoka. /taszsz/

d a i r ó

a jemeni népi demokratikus köztársaság más arab országok-kal együttműködve pozitív lépéseket tesz az izrael által meg-szállt vörös tengeri szigetek ügyében - jelentette ki kedden mohamed ezaleh motel belügyminiszter. elmondotta, hogy az arab államokban tett körutja során átnyújtotta szavadat egyiptomi, kad-hafi libiai, aszad szíriai és bumedien algériai elnököknek szelim ali rabia dél-jemeni államfő üzenetét, ami a két jemen egyesülé-sét illeti, országa mindent megtesz az egység megvalósításáért, s az annak útjában álló akadályok legyőzéséért - hangoztatta a dél-jemeni belügyminiszter. /mena/

x x x

a szerdai kairói lapok eredményesnek nevezik szavadat egyip-tomi elnök egynapos libiai látogatását és kadhafi államfővel foly-tatott tárgyalásait. a két államfő megbeszélései kiterjedtek a közel-keleti helyzet valamennyi vonatkozására és fontos, kedve-ző eredményekhez vezettek - írja az al akhbar. az al ahram ezzel szemben úgy értesült, hogy az egyiptomi-libiai csúcstalálkozó középpontjában a kétoldalú kapcsolatok kérdései álltak. a kairói sajtó idézi az al balagh című libiai lapnak azt a megállapítását, hogy „szavadat látogatása feltehetően megnyitja a kaput a két ál-lamfő közötti nagyobb megértés előtt, „és hozzájárul az együttmü-ködés fejlesztéséhez az arab népek előtt álló alapvető problé-mák megoldásában. a legfontosabb feladat - írja a libiai lap - most az, hogy a hármás - egyiptomot, libiát és szíriát tömörítő- szövetségben belül felkészüljenek az /izrael elleni/ harcra, és tovább munkálkodjanak azon, hogy az államszövetség a tervezett időpontra - szeptember 1-re - megalakuljon. /upi/

k u v a i t

irak kuvaiti nagykövete kedden este bejelentette: az iraki külügyminiszter vezetésével pénteken küldöttség érkezik kuvait-ba, hogy tárgyalásokat folytasson a kuvaiti-iraki határvi-ta megoldásáról. mohammen al-haditi nagykövet ugyanakkor hangsúlyoz-ta, hogy a kuvaiti állításokkal ellentétben az iraki csapatok kivonultak az általuk korábban elfoglalt határkörzetből. /reuter/

11.10/szb

-7-

kk. 9. koszigin fogadás - 2

mj/1r szb ng s t o c k h o l m, 1973. április 4. /mt1/

a stockholmi szovjet nagykövetségen adott diszvacsorán olof palme, svéd miniszterelnök pohárköszöntőjét így kezdte: lehetőségünk nyílt a véleménycserére az időszerű nemzetközi kérdésekről és arra, hogy jobban megismerhessük egymás álláspontját. mindebben a békés együttműködés, a békés kapcsolatok távlati fejlesztésének fontos láncszemét látjuk. nagy mértékben érdekeltek vagyunk a megvitatott kérdések megoldásában, köztük a hosszútávú kereskedelmi és gazdasági együttműködésben.

a svéd kormányfő hálás köszönetet mondott koszigin miniszterelnöknek a svéd néphez intézett baráti szavaiért. a svédország és a szovjetunió közötti kapcsolatok történetéről szólva elmondotta, hogy a multbeli konfliktusokat most a békés alapon fejlődő viszony váltotta fel.

„két népnek, amely történelme során szoros kapcsolatban állott egymással, és sok tekintetben befolyásolta egymás sorsát, - hozzátéve természetesen, hogy mi kis ország vagyunk, a szovjetunió pedig hatalmas - két ilyen népnek sok közös vonással kell rendelkeznie és sok területen találkozhatnak az emberi tevékenység valamennyi szférájában. ezért nagyra értékeljük, hogy ön, koszigin ur ellátogatott hozzánk, - jelentette ki palme miniszterelnök. /taszz/

kk. 10. ciprus

fe szb ng n i c o s i a, 1973, április 4. /mt1/

a nicosiai rendőrség bejelentése szerint fegyveres csoportok a szerdára virradó éjszaka megtámadtak két ciprusi rendőrsöt.

a főváros közelében a támadók benzinespalackokkal felgyújtották egy rendőrszobor épületét, majd a közeledő erősítés előtt visszavonultak. ugyancsak az éjszaka egy másik fegyveres egység 10 perces tűzharcot vívott az evrykhou-1 űrs rendőreivel. a támadók a tűzharc után visszavonultak. sebesülés egyik alkalommal sem történt.

a földközi-tengeri szigetországban immár harmadik hónapja napirenden vannak a hasonló incidensek. a rendőrsök ellen intézett támadásokat a görögországgal való egyesülésért /enozis/ harcoló grivasz tábornok híveinek számlájára írják. /reuter/

11.28/szb

-8-

kk. 11. indokina - vegyes

fp/so/a/ng

1973. április 4. /mt1/

w a s h i n g t o n

az amerikai légierő gépei az elmúlt két napban, a kambodzsai kormány kérésére, tovább támadták a felszabadító erők ellenőrzése alatt álló területeket - jelentette be az amerikai hadügyminisztérium.

az amerikai gépek, köztük b-52-es nehézbombázók, főként a mekong-folyó felső szakaszának körzetében szórták le bombákat, a folyón egyébként - a kambodzsai fővárosból származó értesülések szerint - továbbra is szünetel a hajózás, ami súlyos ellátási gondokat okoz a rezsimnek. mint közölték, nyolc nap óta semmiféle ételmet, üzemanyagot vagy lőszerutánpótlást sem sikerült eljuttatni phnom penhbe és emiatt szigorú korlátozásokat vezettek be. /reuter, taszz/

p h n o m p e n h

phnom penh-ben szerdán benyújtotta lemondását Lon non ezredes, a belügyminiszter mellé rendelt miniszter, Lon nol elnök testvér-öccse. Lon non lemondását a kambodzsai elnök elfogadta. hírügynökségi jelentések szerint a rezsim egyik, erős emberének, tartott ezredes lemondásával a kormányon belüli feszültségeken kíván enyhíteni. /afp/

-.-

kk. 12. a szovjet ipar átszervezése

br/a/ng

m o s z k v a, 1973. április 4. /mt1/

bokor párt, az mti tudósítója jelenti:

az szkp 24. kongresszusán elfogadott irányelveknek megfelelően a következő két és fél évben végrehajtják a szovjet ipar átszervezését a két- és három lépéses irányítási rendszerre.

az szkp központi bizottságának és a szovjetunió minisztertanácsának határozata, az iparirányítás további tökéletesítését célzó intézkedésekről, előirányozza a trösztök, igazgatóságok és főigazgatóságok, valamint egyéb közbeeső fokozatok kiiktatását a szovjet iparirányítási rendszerből, amely az 1973 és 1975 között végrehajtandó átszervezés befejeztével két fő irányítási típusra épül majd. /Tölyt.köv./

11.30/a

- 9 -

kk.12./ a szovjet ipar....folyt./-a

a kétlépcsős irányítási rendszerben dolgozó termelési ágak és alágak esetében a termelési egyesülések és kombinátok, valamint a kis számban még megmaradó egyes üzemek közvetlenül a minisztériumnak vannak alárendelve.

a háromlépcsős rendszerben a termelési egyesülések és a minisztérium között az ipari egyesülés helyezkedik el.

a pránt-és kormány határozat elrendeli, hogy a minisztériumok és főhatóságok hat hónapon belül dolgozzák ki az egyes iparágak új irányítási strukturájának tervét a fenti elvek alapján, s pontosan körvonalazza a termelési egyesülések és az ipari egyesülések jogkörét, funkcióit a gazdaságirányítás rendszerének egészében.

jóllehet az szkp központi bizottsága és a minisztertanács által kiadott határozat terjedelmes okmány, amely alapos szakértői tanulmányozást igényel, első olvasásra is nyilvánvaló, hogy nagyhorderejű intézkedésekről van szó, amelyek két fő célja az iparirányítás leegyszerűsítése, s ezzel párhuzamosan az iparágakon és alágakon belüli kooperáció radikális megjavítása az egész szovjet gazdaság hatékonyságának fokozása érdekében.

maguk az egyesülések nem jelentenek újdonságot a szovjet gazdaságban, de míg eddig kísérleti célokat szolgáló, szórványosan előforduló szervezési formaként tartották számon őket, most szemmel láthatólag domináns szerepet kapnak az iparszervezésben. ez nemcsak számuk várható gyors szaporodásában mutatkozik majd meg, hanem a párt- és kormányhatározatnak abban a rendelkezésében is, amely szerint a jövőben nem az egyes üzemek, gyárak, tervezőirodák, szállító-vállalatok stb. dolgoznak majd gazdasági önelszámolási rendszerben, hanem azok az egyesülések, amelyekhez tartoznak. az ipari egyesülések esetében az egyesülésen belül érvényesülő különféle érdekek megfelelő egyensúlyát azzal biztosítják, hogy az egyesülés élén álló igazgatótanácsban helyet foglalnak az összes résztvevő üzemek és vállalatok vezetői.

a szovjet minisztertanács egyidejűleg kiadta az összvetéségi és köztársasági ipari egyesülésekről szóló utasítást is. a termelési egyesülésekről szóló hasonló rendelkezés kidolgozása most van folyamatban, ezért az ilyen egyesülésekre egyelőre a szocialista ipari üzemek működési szabályzata érvényes.

..-

11.40/a *sd*

- 10 -

kk 13. csehszlovákia - ausztria

mj/mj szb ng b é c s , 1973. április 4. /mti/

szerdán bécsben megkezdődött a csehszlovákia és ausztria közötti kapcsolatok kérdéseivel foglalkozó kormányközi tárgyalások újabb fordulója.

a csehszlovák kormányküldöttséget jiri götz, külügyminiszterhelyettes, az osztrák kormányküldöttséget dr. w.wodak, a külügyminisztérium főtitkára vezeti. /ctk/

..-

kk.14. fulbright - görögország

fe szb ng w a s h i n g t o n , 1973. április 4. /mti/

william fulbright, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke kedden kijelentette, ellene van a görögországnak nyújtandó bármiféle gazdasági segítségnek. a szenátor állást foglalt azzal az amerikai - görög megállapodással szemben is, amelynek értelmében az egyesült államok hatodik /földközi-tengeri/ flottájának hajói görög kikötőkben állomásozhatnak.

fulbright ezzel kapcsolatban azzal érvelt, hogy az athéni katonai rendszer „a történelem egyik legbrutálisabb rezsime,..

a szenátor bírálta a washingtoni adminisztrációt is amiatt, hogy miközben kifogást emel svédországnak az amerikaiak vietnami politikájával kapcsolatos álláspontja ellen, rendkívül elnéző az athéni junta irányában. /upi/

..-

kk.15. allende - tv-beszéd

mj/mj szb ng s a n t i a g o , 1973. április 4. /mti/

a chilei kormány hatékony intézkedéseket dolgoz ki a lakosság fogyasztási cikkekkel való ellátásának megjavítása érdekében. a fő célja az, hogy a köztársaság minden polgár számára biztosítani lehessen a legszükségesebb élelmiszereket, jelentette ki televíziós beszédében dr. salvador allende. /folyt.köv./

11.53/szb *sd*

-11-

kk 15. /allende -... 1. folytmö-szb

az elnök hangsúlyozta, hogy az országban meglevő nehézségek régi keletűek és rövid időszak alatt lehetetlen őket kiküszöböl-
ni. rámutatott: önfeláldozó erőfeszítésekre, fegyelemre és a dol-
gozó tömegek szervezettségére van szükség ahhoz, hogy felszámol-
hassák az ellátási nehézségeket.

allende felszólította a chilei dolgozókat, hogy határozot-
tan utasítsák vissza azokat a provokációkat, amelyekkel a lakos-
ságot a kereskedelmi vállalatok elfoglalására és más törvénytelen
akciókra bujtogatják. /taszsz/
--

kk, 16. szovjet - amerikai kapcsolatok - stoessel

fe szb ng w a s h i n g t o n, 1973. április 4. /mti/

walter stoessel, az amerikai külügyminisztérium európai
ügyekkel foglalkozó államtitkára a szenátus külügyi bizottsá-
gának ülésén kijelentette: az egyesült államok számít arra,
hogy folytatódjanak az európai biztonsági értekezlet előkészíté-
sével kapcsolatos aktív és hasznos sokoldalú konzultációk.

az államtitkár ugyanakkor pozitívan értékelte a szovjet-
amerikai kapcsolatokban végbemenő normalizációs folyamatot, kü-
lön is kiemelve a moszkvai szovjet-amerikai csúcstalálkozó je-
lentőségét. /taszsz/
--

kk.17. orkán az ndk-ban

pp szb ng b e r l i n, 1973. április 4. /mti/

a hétfőről keddre virradó éjszaka orkán vonult végig
az ndk dél-nyugati, nyugati és déli megyéin. a helyenként 125
kilométer sebességű orkányszerű széllel együtt erfurt megyében
hóvihar is dúlt.

/folyt.köv./

12.15/szb *sb*

-12-

kk.17. /orkán az... 1. folyt./-szb

összesített adatok szerint mintegy 90 helység 20 000
lakosa átmenetileg áramszolgáltatás nélkül maradt és az or-
kán több vasutvonalat is megrongált. az erdőségekben súlyos
károk keletkeztek és számos épületet is megrongált a szélvihar.
emberéletben szerencsére nem esett kár, de többen megsebesül-
tek, közülük egyesek súlyosan.

gyorsan dolgozó operatív munkacsoportok az áramkiesést
már megszüntették, s a vasuti forgalmat is minderről helyre-
állították.
--

kk.18. rudé právo - csehszlovák külpolitika

fn/am/a/ng

p r á g a, 1973. április 4. /mti/

a csehszlovák külpolitika legutóbbi eredményeit és törekvése-
it összegezi a rudé právo szerdai számában dusan rovensky, a
lap főkomentátora. megállapítja, hogy teljes mértékben hibás-
nak bizonyultak azok az ellenséges jóslatok, amelyek 1968-ban
újabb hidegháborút, a csehszlovák állam külpolitikai elszigetel-
ődését jövendölték. mindez nem következett be, és csehszlová-
kia ma éppen olyan széleskörű kapcsolatokkal rendelkezik, mint
korábban. a csehszlovák külpolitika aktív jellegét értékelik a
szocialista országok, de bizonyos nyugati körök is kénytelenek el-
ismerni, hogy ez a politika számos jelentős eredményt könyvel-
het el.

normalizálni kívánjuk kapcsolatainkat a német szövetsé-
gi köztársasággal - írja a cikk szerzője. ennek fő és lényegé-
ben egyetlen akadálya a müncheni diktátum kérdése. rövidesen
bormban megkezdődik az eszmecserék hatodik fordulója. az a
véleményünk, hogy együttes jószándék esetén kialakítható egy
olyan kölcsönösen elfogadható álláspont, amely lehetővé tenné
e-probléma végleges felszámolását. nekünk az is érdekünk, hogy
javítsuk kapcsolatainkat ausztriával, valamint az egyesült
államokkal, olaszországgal, nagy-britanniával és más államok-
kal. diplomáciánk már eddig is sokat tett e javulás érdekében.,,
- mutat rá dusan rovensky. /flesch/
--

12.15/a *sb*

- 13 -

szöveghirdetések figyelmébe!

a mai kk 3. sz. hírünk: / brandt-nixon.... / 3.
bek. 2. sorában

... key biscayne olvasandó

/mti/

kk 19. április 4. - külföldi Ünnepek, megemlékezések - I

fn/am szb ng

1973. április 4.

prága

hazánk felszabadulásának 28. évfordulójáról csehszlovákiaiban országsszerte ünnepi rendezvényeken emlékeznek meg. prágában és karlovy vary-ban filmbemutatót tartottak és több helyen megnyílt a magyar kultúra hete. a csehszlovák televízió kedden magyar estét sugárzott, s ezt megelőzően a rádióban és a tv-ben elhangzott vince józsefnek, a magyar népköztársaság nagykövetének ünnepi beszéde.

valamennyi prágai és pozsonyi újság első oldalon közli a magyar párt- és állami vezetőknek küldött csehszlovák ünnepi szerencsekívánatokat, s külön írásokban köszöntik hazánkat az évforduló alkalmából. a lidova demokracie vezércikkét szentel a jubileumnak. a rudé právo és a pozsonyi pravda közli köztársasági tudósítójának, pavol cipkanak a „szabadság ünnepe, illetve egyre magasabb szinten, című cikkét. a szerző részletesen áttekinti hazánknak a felszabadulástól egészen a legutóbbi időkig végbement nagyszabású fejlődését, majd többek között megállapítja: a párt és a dolgozó nép érdeklődésének központjában jelenteg a gazdasági élet áll. valamennyi területen szélesedik és elmélyül a magyar népköztársaságnak a szovjetunióval és a többi szocialista országgal való együttműködése. pozitívan alakul a csehszlovák-magyar viszony is - írja a tudósító, és ezzel összefüggésben emlékeztet kádár jános és husák tavalyi pozsonyi találkozójára, továbbá focik jeno prágai látogatására.

a práce, a svobodné slovo, a mlada fronta, a smena hasonlóképpen részletesen beszámol hazánk életéről, a csehszlovák-magyar együttműködés eredményeiről. a kvety, a cskp kb hetilapja teljes oldalon közli vince józsef nagykövet nyilatkozatát az államközi kapcsolatokról és fejlesztésük lehetőségéről. /mti/

x x x

/folyt.köv./

13.08/szb

-14-

kk 19. /április 4. 1. folyt./-szb

szófia

a szerdán megjelent bolgár lapok egyik főtémája hazánk felszabadulásának 28. évfordulója. a rabotniczeszko delo első oldalán közli azt az üdvözlő táviratot, amelyet todor zsvkov és sztanko todorov küldött a magyar vezetőknek, külpolitikai rovatában pedig beszámol a budapesti ünnepekről és nagy cikket közöl sztamen sztamov tollából az ikarus-programról. a narodna armija a nép életszínvonalának emelkedésével, a trud a magyar üzemekben folyó munkaveresenyek új formáival, a zname az új ipari építkezésekkel, a narodna mladezs pedig a gazdasági fejlődés gyors ütemével foglalkozik. ezeken a cikkeken kívül számos lap-szerkesztőségi cikkben is méltatja a magyarországi szocialista építés 28 évének sikereit.

szerdán az egész szófiai magyar kolónia résztvevett azon az ünnepségen, amelynek keretében bojti jános, hazánk bulgáriai nagykövete megkoszoruzta a felszabadító szovjet hadsereg emlékművét. az ünnepségen jelen voltak a szovjet nagykövetség diplomatai is, élükön bazovszkij nagykövettel. koszorúzási ünnepségre került sor felszabadulási évfordulónk alkalmából georgi dimitrov mauzóleumánál is. /mti/

x x x

berlin

hazánk felszabadulásának 28. évfordulóján a berlini magyar kolónia tagjai megkoszorúzták a második világháborúban elesett szovjet hősök treptovi emlékművét. a koszorút kisztiata fiatalok vitték az emlékműhöz, és ott kovács imre, hazánk ndk-beli nagykövete helyezte el.

az ünnepélyes koszorúzáson a berlini szovjet nagykövetség részéről g.n. gorinovics követ jelent meg, aki a beteg mihail jefremov nagykövetet helyettesítette. jelen voltak az ndk külügyminisztériumának vezető munkatársai is. /mti/

x x x

ankara

zágor györgy, magyarország ankarai nagykövete a magyar népi nemzeti ünnepe alkalmából kedden filmbemutatót rendezett a török főváros csankaja filmszínházában. /folyt.köv./

13.13/szb

-15-

kk.19. /április 4. ... 2. folyt./-szb

a bemutató közönsége magyar dokumentumfilmeket tekinthetett meg budapestről, csontvárról, a neves festőművészről, valamint a magyar nép táncairól.

a filmbemutató, amelyen parlamenti képviselők, a művészeti élet kiemelkedő képviselői és újságírók is jelen voltak, nagy sikert aratott. /taszsz/
x x x

p h e n j a n

Magyarország felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából a nedong színmű, a koreai munkapárt kb lapja, szerkesztőségi cikket közöl „még nagyobb sikereket kívánunk a magyar népnek”, címmel.

a koreai nép - hangsúlyozza a cikk - ószintén örül azoknak a sikereknek, amelyeket a magyar nép a szocialista építés és jólétének további fokozása terén ért el. a kndk népe nagyra értékeli a szocializmus győzelméért vívott közös harc során a magyar néppel kialakult barátságot. meggyőződése, hogy ez a barátság tovább fog fejlődni a marxizmus-leninizmus és a proletárinternacionalizmus alapján. magyarország felszabadulása alkalmából a koreai nép forró üdvözlését küldi a magyar népnek, további nagy sikereket kíván harcához - fejeződik be a cikk. /taszsz/
x x x

p á r i z s

az humanité szerdai számában „a népi magyarország felszabadulását ünnepi”, címmel serge leyrac cikket közli hazánk felszabadulási ünnepe alkalmából. a cikk írója visszpillantást vet a felszabadulás óta megtett útra és hangsúlyozza, hogy ezzel kapcsolatban nagyon sok számadatot lehetne idézni, a gazdasági és szociális sikerek azonban csak egy részét alkotják a magyar valóságnak. ezek a sikerek elválaszthatatlanok attól az alapvető törekvéstől, hogy a dolgozókat bevonják ügyeik intézésébe.

ebből a szempontból - folytatódik a cikk - nagy jelentősége van a gazdasági és politikai demokrácia kiszélesítésének, az eszmei vitáknak, annak a türelmes és kitartó erőfeszítésnek, amely arra irányul, hogy a dolgozók a társadalom ügyeit saját ügyüknek tekintsék. „ezek között a keretek között fejlődik az új magyarország, amelynek a legnagyobb sikereket kívánjuk”, - fejeződik be az humanité cikke.
--

13.20/szb

-16-

kk.21. g y o r s h i r

készülnek az űrhajósok

br/a/ng

m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

Űrhajósaink újabb űrrepülések közvetlen előkészületeivel vannak elfoglalva - jelentette ki csillagvárosban jevgenij hrnov űrhajós az apró antal vezette magyar delegáció fogadásának alkalmából, néhány órával a szaljut-2 szovjet űrállomás felbocsátását követően.

jevgenij hrnov szendán délelőtt látta vendégül a magyar-szovjet baráti társaság delegációját, amely felszabadulásunk 28. évfordulója alkalmából tartózkodik a szovjetunióban. /bokr/

kk.20.

r ö v i d h i r e k

fe szb ng

1973. április 4./mti/

s t r a s b o u r g - tüntetés

szerda este mintegy ezer diák tüntetést rendezett a strasbourg-i egyetem bölcsészkarának épülete előtt, követelve a katonai szolgálat eltörlését. a rendőrség rátámadt a barrikádok mögé huzódott tüntetőkre. az összecsapásban csaknem száz fiatal megsebesült, egyikük életveszélyesen. harminc diákot kórházba kellett szállítani. /afp, reuter/

t a s v e g a s - indiánok

az amerikai hatóságok elejtették a vádat 13 indián ügyében, akiket amiatt tartóztattak le, mert segítségére akartak szelni a wounded knee falucska immár egy hónapja megzárva tartó sziu-ogaláknak. a 13 indiánt egyébként óvadék ellenében már annak idején szabadon engedték. az összeget sammy davis, a show műfaj világhírű képviselője folyósította. a hatóságok a vád elejtésével olyan légkört igyekeznek teremteni, amelyben végre megindulhatnak a béketárgyalások a sziuokkal. /reuter/

h a n o i - indra

szendán hivatalos baráti látogatásra hanoi-ba érkezett a csehszlovák szövetségi gyűlés küldöttsége. a delegációt alois indra, a cskp kb elnökségének tagja, a szövetségi gyűlés elnöke vezeti. /taszsz/

/folyt.köv./

13.35/szb

-17-

kk 20. /rövid... 1. folyt./-szb

L i s s z a b o n - tüntetés

kedden éjszaka Lisszabon egyik külvárosában mintegy kétszáz fiatal tüntetett portugália gyarmati háborúja ellen. a rendőrség rájuk támadt és szétverte őket. a portugál fővárosban az elmúlt napokban több ilyen tüntetés zajlott le. /afp/

K o p p e n h á g a - tüzvész

szerdán a dániai skagen közelében tűz ütött ki egy belga komphajón, miután eddig ismeretlen okból felrobbant a hajó gépháza. egy személy meghalt, többen megsebesültek. az áldozatok valamennyien a komphajó legénységéből kerültek ki, mivel utasok nem tartózkodtak a fedélzeten. /afp/

r ó m a - hóvihár

kedden olaszországszerte nagyerejű hóviharak tomboltak. a közép-olaszországi pesaro mellett 50 centiméternyi hó esett. a vihar óránkénti sebessége helyenként elérte a 100 kilométert. /upi/

b o n n - nyugatnémet-jugoszláv

a bonn közelében fekvő gymnich-i kastélyban szerdán megkezdte tárgyalásait paul frank nyugatnémet külügyi államtitkár és jaksa petrics jugoszláv külügyminiszter. megbeszéléseik elsősorban brandt kancellár áprilisban esedékes jugoszláviai látogatásának előkészítését szolgálják. ezenkívül szó lesz majd a kétoldalú kapcsolatokról, valamint nemzetközi kérdésekről, különös tekintettel az európai biztonsági értekezletre és a kölcsönös haderősökkentési tárgyalásokra. /dpa/

p á r i z s - cgt - fkp

a kedden délután a cgt központjában találkozó zajlott le a cgt és a fkp küldöttségei között. a találkozóról kiadott közlemény hangsúlyozza, hogy a nemzetgyűlési választások eredménye új lehetőséget teremtett a baloldal közös programjában foglalt eszmék további térhódítására, s a fkp és a cgt e célból még szorosabban fűzi együttműködését. pillanatnyilag a legfontosabb feladat a dolgozók követeléseinek kiharcolása: így a bérek vásárló erejének védelme, a bérek és a családi pótlékok emelése, a munkakörülmények megjavítása, a nyugdíjkorhatár csökkentése, a foglalkoztatottság biztosítása és a szakszervezeti jogok védelme. /mti/

/folyt.köv./

13.45/szb

-18-

kk.20. /rövid... 2. folyt./-szb

n á p o l y - cigaretta

nápolyban a vámtisztek kedden a pompeii-nápoly közötti autóponton 10 tonna csempészett cigarettát foglaltak le. a nagymennyiségű cigarettát a catabriai partoknál rakták kamionokra. az elkobzott dohánynemű értéke mintegy 250 millió lira. /afp/

s a l t l a k e c i t y - műszives borju

408 órája mesterséges szívvel él salt lake city-ben egy, a bruce nevet viselő borju és ezzel - az állatok világában - megdöntött minden eddigi műszives-rekordot. /afp/

kk.22. laoszi hazafias front pártja - nyilatkozat

fp szb ng h a n o 1 , 1973. április 4. /mti/

a laoszi hazafias front pártjának központi bizottsága szerdán nyilatkozatban ítélte el a vientiane hatóságokat a laoszi tüzzüneti megállapodás megsértése miatt.

a laoszi hazafias erők a megállapodás értelmében minden térségben felhagytak a fegyveres akciókkal és aktívan vettek részt az új, ideiglenes nemzeti egységkormány létrehozásában folyó vientiane tárgyalásokon - hangsúlyozza a nyilatkozat, majd így folytatja:

az egyesült államok és a vientiane fél a tüzzünetet - hatálybalépése óta - több mint 3000 alkalommal sértette meg; amerikai repülőgépek laoszi területeket bombáztak és felderítő repüléseket hajtottak végre, a vientiane csapatok pedig szárazföldi hadműveleteket és tüzérségi támadásokat intéztek a hazafias erők ellenőrzése alatt álló területek ellen. a laoszi hazafias front pártjának központi bizottsága visszautasítja azokat a rágyálmakat, amelyek szerint az ellenőrzése alatt álló területeken „idegen csapatok”, állomásoznak és kijelenti, hogy e térségek a tüzzüneti megállapodás előtt teljes egészében a hazafiak ellenőrzése alatt álltak.

a nyilatkozat végezetül követeli, hogy a vientiane fél is szigorúan tartsa be a megállapodás cikkelyeit, vonja vissza csapatait azokba az állásokba, amelyeket a megállapodás megkötésekor foglaltak el, s felszólítja az egyesült államokat, hogy tartsa tiszteletben laosz függetlenségét és szuverenitását, ne avatkozzék az ország belügyeibe. /taszsz/

13.53/szb

-19-

kk 23. debré - visszhang

ds szb ng p á r i z s , 1973. április 4. /mt1/

a francia sajtó vezető helyen foglalkozik michel debré-
nek, de gaulle volt miniszterelnökének a legutóbbi kormány had-
ügyi államminiszterének azzal a bejelentésével, hogy nem lesz
tagja a most alakítandó új kormánynak. a legtöbb kommentátor
rámutat arra, hogy de gaulle visszavonulása óta debré-re úgy
tekintettek, mint a „de gaulle-i örökség”, védelmezőjére és
így a kormányból való távozása szinte egy korszak lezárulását
jelenti.

a figaro idézi de gaulle-nek visszavonulása után tett ki-
jelentését: „úgy vélem, debré azért maradt miniszter, hogy
megőrizze a lényegét. nem hiszem azonban, hogy sokáig tagja marad
majd a kormánynak... vajon debré távozása most azt jelenti,
hogy ez a lényeg veszélybe került?...” teszi fel a kérdést a
lap. a cikk írója szerint erre a kérdésre nehéz határozott igen-
vel vagy nem-mel válaszolni, hiszen például a közös piaci poli-
tikában de gaulle uralma végén maga is új utat készült nyitni.
talán a pénzügyi politika az a terület, ahol debré az utóbbi
időben olyan jeleket vélt felfedezni, amelyek szerint arra mu-
tattak, hogy franciaország ismét függő helyzetbe kerül. távozá-
sának igazi oka azonban inkább abban keresendő, hogy pompidou
elnök egyre inkább akadályt látott debré személyében a centris-
ták felé való „nyitás”, megvalósításánál. pompidou már az 1976-
os elnökválasztásra gondol „s ezért tartja szükségesnek a cent-
rum felé való nyitást, amit debré határozottan ellenzett.

az humanité hangsúlyozza: debré menesztése a gaulleizmus-
sal való szakítást jelent s ez bizonyára örömjongást okoz majd
a jobboldali koalíció „ultra-európai”, körében. egyre inkább
kialakulnak a „pompidouista többség”, körvonalai: a kormány
fő támaszának szerepét - amelyet 14 éven át az udr töltött be,
egyre inkább a független köztársaságiak és egyéb centristák, va-
lamint azok az udr-képviselők veszik át, akik pompidou személyes
hívei.

a combat is úgy véli, hogy pompidou most már talán vég-
leg lezárta a gaulleista fejezetet és debré menesztésével „an-
nak a nassus-ingnek az utolsó foszlányait is letépte testéről,
amely - s ez nem volt titok senki előtt - már négy éve egyre
jobban kirozta...
/folyt.köv./
14.08/szb

kk 23. /debré -... 1. folyt./-szb

a nation, az udr hivatalos lapja debré munkásságát méltatva
hangsúlyozza, hogy debré mint egyszerű képviselő is az „integ-
ráns gaulleizmus”, védelmezője marad. „michel debré nem azok
közé tartozik, akik feladják a harcot - írja a gaulleista lap.
most - visszanyerve teljes szólás- és cselekvési szabadságát - még-
inkább mindazoknak a gaulleistáknak a szócsöve lesz, akiknek
szemében ő testesíti meg a hűség legtisztább kifejezését...
--

kk.24. podgornij finnországban

lb szb ng h e l s i n k i , 1973. április 4. /mt1/

nyikolaj podgornij, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa
elnökségének elnöke, aki kedden érkezett ötnapos hivatalos
látogatásra helsinkibe, szerdán délelőtt folytatta megbeszé-
léseit kekkonen finn köztársasági elnökkel. a szovjet és a
finn államfő elsősorban a kétoldali kapcsolatok további fej-
lesztéséről, valamint az európai béke és biztonság megerősí-
tésének folyamatáról cseréli ki véleményét.

szerdán délután a helsinki városi tanács díszteremben
látta vendégül a szovjet államfőt.

este a finlandia-palotában két világhírű szovjet művész
zara doluhanova operasínekész és david ojaztrah hegedűművész
is fellép azon a díszünnepségen, amelyen urho kekkonen finn
és nyikolaj podgornij szovjet államfő méltatja majd a negyed-
százada alatt szovjet-finn barátsági, együttműködési és kül-
csönös segítségnyújtási szerződést.

x x x

a finn lapok szerdán vezető helyen, fényképes tudósítások-
ban számolnak be podgornij érkezéséről, első napi programjáról,
valamint a díszvacsorán elhangzott pohárköszöntőkről. helsingin
sanomat vezércikkben méltatja a szovjet-finn barátsági szerződés
jelentőségét.
--

14.23/szb

kk, 25.

pravda - aasz

ml/ir szb ng

m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

az amerikai államok szervezetét megtépző komoly ellentmondások légkörében nyílik meg szerdán washingtonban a szervezet az évi ülészaka - írja oleg ignatyev, a pravda kommentátora.

a szovjet publicista rámutat a válság gyökereire is, amikor így ír: „az egyesült államok monopolista köréi negyedszázadot ezeltől az aasz megteremtésénél bábáskodva a szervezetet a latin-amerikai országok belügyeibe való beavatkozás álcázására hozták létre. amíg azonban az aasz mechanizmusa a múltban maradt, addig az utóbbi években egyre növekszik azoknak a latin-amerikai államoknak a száma, amelyek politikai anakronizmusnak tartják az aasz-nak jelenlegi formájában való fenntartását és radikális változásokat követelnek a szervezet tevékenységében és felépítésében...”

a legszembetűnőbb példa a kubához való viszony. „növekszik a kontinensen azoknak az országoknak a száma, amelyek megtagadják a kuba elleni szankciók alkalmazását. ezeket, mint emlékeztet, 1964-ben az amerikai államok szervezete kényszerítette tagjaira. az elmúlt napokban a megtorló intézkedésekkel szemben foglalt állást több argentin, kolumbiai, costa rica-i és salvador-i hivatalos személyiség is...”

a latin-amerikai imperialistaellenes mozgalmak jelentős erősödése idején egyre több ország lép a nemzeti érdekeinek jobban megfelelő politika útjára. az amerikai közti együttműködés elavult és már régen lejáratott rendszere, amely most az amerikai államok szervezete néven működik, nem felel meg sem korunk szellemének, sem korunk követelményeinek... - írja a pravda szemleírója. /taszsz/

kk, 26.

helsinki konzultáció - munkabizottság

lb szb ng

h e l s i n k i , 1973. április 4.

lászló balázs, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

a helsinki nagyköveti értekezlet munkabizottsága és ugynevezett mini-csoportja szerdán délelőtt folytatta az európai biztonsági és együttműködési értekezlet első és második napirendi pontjának szerkesztését. /folyt.köv./

14.42/szb

-22-

kk, 26. /helsinki... 1. folyt./-szb

a résztvevő 34 ország diplomatái délután, ugyancsak a munkabizottság keretében még egy ülést szentelnek a harmadik pont, a kulturális együttműködés általános áttekintésének, ami eddig - a konferencia köréből származó egybehangzó értesülések szerint - a legkevésbé eredményt hozta. a nato-tagállamok javaslatai ugyanis továbbra is elfogadhatatlan beavatkozást jelentenek a szocialista országok belügyeibe. a helsinki tanácskozás április végén kezdődő negyedik fordulójának nyilvánvalóan egyik fő feladata lesz, hogy ebben a témában is végrehajtja a szükséges áttörést a kölcsönösen elfogadható kompromisszum felé.

a munkabizottság csütörtökön a biztonsági értekezlet állandó konzultatív szervének létrehozásáról szóló negyedik napirendi pontot vitatja meg, majd pénteken plenáris üléssel ér véget a konzultáció harmadik fordulója.

Kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

megbízható értesülés szerint a második napirendi pont szerkesztése jó mederben, pragmatikusan folyik. a műszaki-tudományos együttműködésre vonatkozó tervezet megszerkesztése után szerdán a környezetvédelem területén is kidolgozták az ideiglenes jellegű közös szövegtervezetet. az első pont szerkesztése vontatottabban halad, lényeges újabb fejlemények sem a politikai, sem a katonai aspektusok terén nincsenek.

kk, 27.

halászlati vita

fe szb ng

l o n d o n , 1973. április 4. /mti/

a brit külügyminisztérium szerdai bejelentése szerint izland azt javasolta, hogy a hónap vége felé - miniszteri szinten - ujítsák fel a két ország közötti halászlati vita megoldását célzó tárgyalásokat. az újabb megbeszélésekre feltehetőleg husvét után kerül sor. a tárgyalások színhelyéről még nem döntöttek.

izland és az nask képviselői már reykjavikban kedden megkezdtek a tanácskozást.

a halháború oka: izland tavaly szeptemberben egyoldalúan 50 mérföldre terjesztette ki halászlati határait, s a határokat megsértő halászhajók felszerelését rendre megrongálják az izlandi parti naszádok. /reuter/

14.50/szb

-23-

kk28. danielius

pp cs ng nyugat-berlin, 1973 április 4 / mti/

nyugat-berlini haladó körökben élénk derűtséget keltett hermann oxfordnak, az fdp nyugat-berlini képviselőházi frakciója elnökének az a képviselőházhoz benyújtott interpellációja, amelyben azt követeli, hogy vonják felelősségre és büntessék meg gerhard danielust, a nyugat-berlini szocialista egységpárt/ sew/ elnökét, mivel gustav heinemann-nak, az nszk közfőnöki elnökének engedélye nélkül szovjet kitüntetést fogadott el, mint ismeretes, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége danielusnak 60-ik születésnapja alkalmával a népek barátságára érdemrendet adományozta és nyújtotta át miheil jefremov, a szovjetunió ndk-beli nagykövete hétfőn a kitüntetést.

„,„, úgy látszik, oxfordnak pótkitüntetést kellene vennie a nyugat-berlinről kötött négyhatalmi egyezményből-mondotta az mti berlini tudósítójának az sew egy szóvivője. -azt tanácsosjuk neki, vegye elő és olvassa fel a képviselőházban az egyezmény szövegét, hiszen a négyhatalmi egyezményben szóról szóra benne van, hogy az nszk elnöke semmilyen hatalmi funkciót nem gyakorolhat nyugat-berlinnel kapcsolatban.,,

..-

kk:29. argentinai emberrablások

fe cs ng buenos aires, 1973. április 4./ mti/

egy cordobai katonai szóvivő bejelentése szerint ismeretlen támadók szerdán el akarták rabolni hector alberto irribaren ezredesét, a cordobai harmadik hadtest titkos szolgálatának parancsnokát, s mikor a főtiszt ellenállt, megölték. a szóvivő részletekkel nem szolgált.

az argentin rendőrség továbbra is eredménytelenül nyomoz három másik emberrablás ügyében. francisco aleman nyugalmazott ellentengernagyot és anthony da gruzt, az amerikai kodak cég argentinai leányvállalatának vezetőjét hétfőn, gerardo scalmazzi bankigazgatót pedig a múlt héten rabolták el szélsőbaloldali gerillaszervezetek.

a rendőrség egyébként feltételezi, hogy aleman elrablásában része van az ellentengernagy egyik unokaöccsének is./ reuter/

..-

15.25/ h *sd*

-24-

kk. 30. hrunov: űrhajósaink készülnek

br/s len m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

bokor pál, az mti iküldött tudósítója jelenti:

űrhajósaink újabb űrrepülések közvetlen előkészületeivel vannak elfoglalva -, jelentette ki jevgenyij hrunov szovjet űrhajós pilóta szerdán, néhány órával a földkörüli pályán mozgó szaljut-2 szovjet automatikus űrállomás felbocsátása után a moszkvakörnyéki csillagvárosban, a szovjet űrhajósok egységének kiképző-központjában és lakóhelyén. jevgenyij hrunov, aki 1969-ben a szozuz-5 űrhajó legénységének tagjaként járt a világűrben, baráti beszélgetést folytatott apró antallal, az mszp politikai bizottságának tagjával és a felszabadulási évfordulónk szovjetunióbeli ünnepeivel alkalmával moszkvába érkezett mszbt delegációval.

hrunov ezredes emlékeztetett arra, hogy az első szovjet űrlaboratóriumot 1971-ben bocsátották földkörüli pályára, s akkor két szovjet űrhajót is felbocsátottak, amelyek legénysége kipróbálta az űrállomással való összekapcsolás műveleteit, illetve a szozuz-11 esetében az űrlaboratóriumban való kísérletezés lehetőségeit. a szozuz-11 legénysége - dobrovolszkij, volkov és pacajev - azonban egy igen értékes és huzamos munkaprogram sikeres elvégzését követően a visszafelé vezető uton baleset következtében életét veszítette.

a szaljut-2 felbocsátását megelőző időszakban - mondotta hrunov - a szovjet tudósok és konstruktőrök igen jelentős kutatómunkát végeztek és sokat „csiszoltak”, az űrállomás és az űrhajók felszerelésén annak érdekében, hogy az emberi űrrepülésekkel kapcsolatos kockázatot a minimumra csökkentsék. mindazonáltal hrunov megjegyezte, hogy a kockázat teljes kizárásáról nem lehet szó. ebből a szempontból az amerikai apollo-13 utja „mindent a helyére tett”, ennek az űrhajónak az utasai két napon át élet-halál között lebegve vívták küzdelmüket az előre ki nem számítható veszélyekkel, egyszer s mindenkorra végetvetve azoknak a már-már eluralkodott nézeteknek, amelyek az űrhajózást kezdték földkörüli sétarepülésként felfogni.

kérdésekre válaszolva a szovjet űrhajós pilóta nagy elismeréssel nyilatkozott az amerikai apollo-programról. kijelentette, hogy ez a program megítélése szerint tudományos szempontból indokolt volt, különösen, ha a távolabbi perspektivákat vesszük figyelembe. az amerikai asztronauták holdrepülései elengedhetetlenek voltak a jövőbeni bolygóközi űrrepülések - a mars és a vénusz megközelítése - szemszögéből.

/folyt.köv./
16.08/9 *sd 16.80*

- 25 -

ugyanakkor az egyesült államok most szintén orbitális űrállomás szerkesztésével foglalkozik, mert a gyakorlati hasznossági szempontok jelenleg a földközeli űrrepüléseket igazolják: itt térülnek meg leggyorsabban a költségek, a ezekből a kísérletekből nyer a legtöbbet a földi tudomány és a gazdaság. mindazonáltal hrnov ismételt hangsúlyozta, hogy az amerikai holdkutató program hallatlan költségessége ellenére is indokolt volt, s az egyetemes emberi tudomány sikerének is tekintendő. ami pedig a kiadásokat illeti: „az apollo-program huszmilliárd dollárba került, ez azonban a vietnami háborúra felhasznált összegnek csupán egyhátoda. természetesen ilyen körülmények között örömmel üdvözöljük, ha az amerikaiak a holdra repülnek,„

a szovjetunió és az egyesült államokon kívül ma egyetlen olyan ország sincs a világon, amely anyagilag és technikailag képes lenne ember-vezette űrhajó felbocsátására -, állapította meg hrnov egy újabb kérdésre adott válaszában. ugyanakkor hangsúlyozta, hogy földi irányítású űrszerkezetek felbocsátására ma már a világ több iparilag fejlett országát képesnek tartja. ami a két legfejlettebb űrkutató országot illeti, a mi nemzedékeink életében ezek is legfeljebb a naprendszer meghódítására gondolhatnak. ami a mi naprendszerünket is magába foglaló galaktikát illeti, az ilyen elképzelések nem reálisak, mert a csillagok eléréséhez az emberi élet időtartama nem elegendő. a naprendszer meghódításához is számos problémát kell még megoldani. az eddigi kísérletek során például megállapították, hogy az űrrepülések kedvezőtlen hatást gyakorolnak az emberi szervezetre. gondot okoz az űrhajósok ételmezése is. hrnov szerint a tubusokból fogyasztott kávé emelylehetően édes, a borscs túl zsíros és fűszeres, aminek az az oka, hogy mindenekelőtt a megfelelő kalóriaértéket kell biztosítani az űrhajó utasai számára. hosszabb űrrepülések tervezésénél a vízellátás megoldatlanságával is számolni kell. a jelenlegi elképzelések szerint a már felhasznált víz tisztítás utáni újbóli felhasználása jelenti az egyetlen megoldást.

a szovjet űrhajós-ezredes a több mint kétórás beszélgetés során a szaljut-2 űrállomás felbocsátását egyszer sem hozta összefüggésbe az ismert szovjet-amerikai űrkutatási együttműködési tervekkel. az utóbbiakról viszont elmondotta, hogy a két ország közös űrrepülésre készülő űrhajósai között „kitűnő munkakapcsolat alakult ki,„ hrnov közölte, hogy satalov, a szovjet űrhajósok egységének parancsnoka és jeliszjejev űrhajós kedden visszatért az egyesült államokból, ahol az 1975 nyarára tervezett szofuz-apollo program előkészítésével foglalkoztak.

/folyt.köv./

16.22/0

a felkészülési munka során még sok előre nem látható bonyodalom merülhet fel. a közös kísérletre kijelölt űrhajósok például intenzíven tanulják egymás nyelvét, de még mindig nem döntötték el, hogy a szovjet-amerikai űrrendevu alkalmával az angol vagy az orosz legyen-e a „hivatalos nyelv,„ a legvalószínűbb, hogy a résztvevők nyelvi felkészültségének megfelelően kialakuló spontán megoldást választják. általában azonban a szovjet fél számít arra, hogy a közös kísérletet az eredetileg tervezett időpontban sikerül végrehajtani.

a beszélgetés végén jevgenyij hrnov űrhajós az összes szovjet űrpilóták nevében üdvözölte apró antalt, a magyar delegáció tagjait és rajtuk keresztül az egész magyar népet, a felszabadulás 28. évfordulója alkalmából. emlékeztetett arra, hogy noha ő maga még nem volt hazánkban, a szovjet űrhajósok közül többen jártak Magyarországon. a csillagvárosi szokások közé tartozik, hogy ilyen alkalmakkor a hazaérkező űrhajós beszámol társainak élményeiről. „azok, akik közülünk Magyarországon jártak - mondotta hrnov - mindannyian a legmelegebb hangon beszéltek utazásukról, a vendégszerető magyar népről,„

kk. 31. közel-keleti hírek - 2

ht/e Leh

1973. április 4. /mt1/

k a i r ó

szerdán ülést tartott az egyiptomi kormány. az anvar szadat államfő és miniszterelnök elnökletével lefolyt ülésen foglalkoztak az új egyiptomi kormány politikájának kialakításával. szadat elnök tájékoztatta a minisztereket azokról a megbeszéléseiről, amelyeket moamer kadhafi libiai államfővel tartott./upi/

d a m a s z k u s z

abdullah ahmar, a sziriai baath-párt főtitkárhelyettese kijelentette, hogy a nemrég Magyarországon és csehszlovákiában tett látogatásai tanúsították: a két ország támogatja az arab nép küzdelmét az izraeli agresszió ellen.

/folyt.köv./

17.03/0 17:20

kk. 31. /közép-keleti...folyt./e

a főtitkárhelyettes kedvezőnek és gyümölcsözőnek nevezte magyarországi és csehszlovákiai látogatásának eredményeit. /mena/

szerdán hivatalos látogatásra damaszkuuszba érkezett a német demokratikus köztársaság küldöttsége, amelyet friedrich ebert, az nézép politikai bizottságának tagja, az államtanács elnökhelyettese, az ndk népi kamarájának elnökhelyettese vezet. szíriai tartózkodása alatt a delegáció tagjai párt és állami vezetőkkel tartanak tárgyalásokat, valamint megismerkednek az ország népének életével és eredményeivel. /taszsz/

k a i r ó

mahmud riad, az arab liga főtitkára szerdán külön-külön fogadta irak, illetve kuvait kairói nagykövetét.

a nagykövetek tájékoztatták riadot országuk álláspontjáról az iraki-kuvaiti határviszály rendezésével kapcsolatban. /mena/

...-

kk. 32. iribarrent lelőtték

sz/e leh c o r d o b a , 1973. április 4. /mti/

szerdán az argentinai cordobában lelőtték hector alberto iribarren ezredest, az argentin 3. hadsereg hírszerző csoportjának vezetőjét.

a rendőrség úgy véli, hogy kísérlet történt iribarren elrablására, majd miután az ezredes ellenállt, több lövéssel végeztek vele.

iribarren ezredes vezette az argentin hadsereg akcióját cordobában a városi gerillák ellen. /ap/

...-

17.32/e

18.10

- 28 -

kk. 33. szovjet- finn

mj/mh/e leh

m o s z k v a , 1973. április 4. /mti/

a dubnai egyesített atomkutató intézetbe finn tudóscsoport érkezett, hogy előkészítse finn tudósoknak a dubnában tevékenykedő szocialista országbeli tudósokkal közösen végzendő kísérleteit. ezek célja a fény sebességéhez közeli sebességgel egyidejűleg ütköző protonok és antiprotonok, anyag- és antianyagrézecskek kölcsönhatásának tanulmányozása.

a protonokkal és antiprotonokkal végrehajtott kísérletekre már korábban is sor került, de a jövőben olyan nagyenergiájú intervallumban szeretnék kísérletezni, amelyben eddig senki sem végzett kutatást -, jelentette ki a taszsz tudósítójának alexandru mihul, az intézet román nemzetiségű igazgatója. a kísérlet első szakaszában 300 000 fényképfelvételt szeretnének készíteni, amelyek a részecskek összeütközésének magfizikai következményeit, rögzítik.

mihul professzor közölte, hogy a felvételek többségét dubnában dolgozzák fel, de jelentős mennyiségű felvételt küldenek szét az intézet tagországainak laboratóriumaiba és helsinkibe is.

„kellemes számunkra, hogy a finn tudósok igyekezetet mutatnak a dubnával való együttműködés kibővítésére. reménykedhetünk abban, hogy ez sikeres és kölcsönösen előnyös lesz, - mondotta mihul professzor. /mti/

...-

kk. 34. április 4- külföldi ünnepek , megemlékezések-2

már cs leh

v a r s ó

némethi józsef, lengyelországi nagykövetünk szerdán fogadást adott hazánk nemzeti ünnepe alkalmából. a szívélyes és baráti légkörben lefolyt fogadáson résztvettek: franciszek szlachcic és jan szydiak, a lemp pb tagjai, a kb titkárai, janusz groszkowski professzor, a nemzeti egységfront országos bizottságának elnöke, wincenty krasko, az államtanács alelnöke, mieczyslaw moczar, az állami ellenőrzési kamara elnöke, kazimierz olszewski miniszterelnök-helyettes, továbbá a politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális és művészeti élet számos más tekintélyes személyisége. /folyt. köv./

18.10/ ca ell

-29-

kk. 34. /április 4-külföldi /1.folyt/ cs

április 4-e előestéjén németi józsef nagykövet beszédet mondott a lengyel rádióban és televízióban.

a varsói magyar intézet budapesti művészek fellépésével ünnepi hangversenyt rendezett a lengyel főváros két legnagyobb munkáskerülete - a wola és prága - nagyüzemi dolgozói részére.

a „skarpa”, moziban megtartották a „holt vidék”, c. magyar játékfilmünk díszbemutatóját. ezen magyar filmküldöttség is jelen volt.

a lengyel fővárosban egyébként április 2-a és 6-a között zajlanak a „budapesti napok”, rendezvényei.

szerdán az összes lengyel újság megemlékezett nemzeti ünnepünkről. a trybuna ludu a többi között hangoztatta: „országainkat és népeinket hagyományos barátság és együttműködés köti össze. jelentős államközi kapcsolataink eredményesen fejlődnek. ennek fontos állomása volt henryk jablonski államelnök budapesti baráti látogatása. kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk kádár jános és fock jeno elvtárs közelmultban varsóban folytatott tárgyalásait a lengyel vezetőkkel. az ezen a csúcstalálkozón hozott határozatok újabb ösztönzést adnak együttműködésünk további erősítéséhez, különösen a termelés szakosításának és kooperációjának fokozásához...
x x x

berlin.

kovács imre, a magyar népköztársaság ndk-beli nagykövete szerdán fogadást adott hazánk felszabadulásának 28-ik évfordulója alkalmával. a fogadáson megjelent alfred neumann, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, az ndk minisztertanácsának első elnökhelyettese, kurt seibt, az nszép központi revíziós bizottságának elnöke, paul markowski, az nszép központi bizottságának osztályvezetője, wolfgang rauchfuss, miniszterelnök-helyettes, manfred gerlach, az államtanács elnökhelyettese, margot honecker, közoktatásügyi miniszter, horst sülle külgazdasági miniszter, oskar fischer külügyminiszter-helyettes, az nszép központi bizottságának tagja, valamint az ndk fővárosa politikai, gazdasági és kulturális életének számos vezető személyisége.
x x x

1. folyt. köv.

18.25/ cs

-30-

kk.34./április 4- külföldi... 2./ folyt/ cs

colombo,

a magyar nép felszabadulási ünnepéről a távoli sri lanka /ceyloni köztársaság/ közvéleménye is megemlékezett. a lapok külön mellékletet szenteltek a magyar népköztársaság történelmének és számos cikkben tudósítanak az európai szocialista ország sikereiről. a ceylon daily news kiemeli, hogy a szocialista magyarország rövid történelmi korszak alatt fejlett ipari-agrár állammá lett.

a lapok kiemelik magyarországnak a fejlődő országokkal való kapcsolatait és rámutatnak, hogy jelenleg a sri lanka köztársaság és magyarország között kétoldalu tudományos-műszaki együttműködési megállapodás van érvényben. jelentősen fejlődik a kölcsönösen előnyös kereskedelem, ez év márciusában írták alá azt az egyezményt, amelynek értelmében magyarország kaucsokot vásárol az ázsiai szigetországtól./ tassy/

washington

dr. szabó károly nagykövet kedden este fogadást adott a magyar nagykövetség épületében hazánk felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából. az amerikai kormány képviselőiben a fogadáson megjelent earl butz mezőgazdaságügyi miniszter, továbbá walter stoessel államtitkár, a külügyminisztérium európai főosztályának vezetője, james keogh, az usia igazgatója és számos más kormánytisztviselő. résztvett az ünnepi fogadáson philip handler, az amerikai tudományos akadémia elnöke, az amerikai tudományos és kulturális élet sok képviselője, valamint a washingtoni diplomáciai képviselők számos vezetője.
/mti/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

ez az első eset, hogy április 4-i fogadáson az amerikai kormány kabinetminiszteri szinten képviseltette magát.

18.33/e

- 31 -

kk. 39. husák kubában

mj/mj/e Leh

h a v a n n a , 1973. április 4./mti/

Gustáv husák, a cskp központi bizottságának főtitkára, aki hivatalos baráti látogatáson tartózkodik havannában, kedden megkezdte tárgyalásait a kubai vezetőkkel.

A nap második felében husák és kísérete fidel castro-nak, a kubai kommunista párt első titkárának és több más kubai vezetőnek a társaságában országjáró körutra indult. /taszsz, ctk/

kk. 40. osztrák-csehszlovák

o/t/e Leh

b é c s , 1973. április 4. /mti/

Mint már jelentettük, bécsben szerdán osztrák-csehszlovák tárgyalások kezdődtek vagyoni jogi kérdésekről és más, még megoldatlan problémákról.

Az osztrák külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy a vagyoni jogi tárgyalások újrafelvétele annak eredménye, hogy legutóbbi pozsonyban a két ország külügyminisztere kedvező légkörben tanácskozott. A tárgyalások folytatása az osztrák-csehszlovák viszony további javulásának jele. /

kk. 41. bécsi konzultáció

o/t/e Leh

b é c s , 1973. április 4. /mti/

„Gyorsult a bécsi munka üteme, - közölték a hofburg sajtóközpontjában az európai haderők és fegyverzet csökkentésére kezdeményezett konzultáció „menetrendjének, „élénkülésével kapcsolatban.

Szerdán a szovjetunió nagykövetségének épületében rendezték a tanácskozást, amelyen a vendéglátó szovjet delegáción kívül ott volt dr. Ustor Andre nagykövet, a magyar delegáció vezetője, továbbá az egyesült államok küldöttségének vezetője és a nato-országokat képviselő holland diplomata.

19.22/e *el 19.50*

- 34 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai kk. 21. sz. /készülnek az űrhajósok/ gyorsír
valamint kk. 30. sz. /hrunov: űrhajósaink készülnek/ hírünk
első mondata helyesen:

Űrhajósaink újabb űrrepülések előkészületeivel vannak elfoglalva. /a „közvetlen, „ szó kihagyandó/.

kk. 42. török parlament

sz/e Leh

a n k a r a , 1973. április 4. /mti/

tizennegyedszerre sem sikerült szerdán a török parlamentben elnököt választani, a szavazáson a 674 parlamenti képviselő közül alig másfélszáz vett részt, s bár cevdet sunay államfő utódjának megválasztásához 318-as többség szükséges, a jelölt-mezőny élén álló faruk gurler tábornok csupán 52 szavazatot tudott szerezni. /ap, upi/

kk. 43. apró antal csillagvárosban

br/e Leh

m o s z k v a , 1973. április 4.

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

A magyar-szovjet baráti társaság delegációja élén apró antallal, az mszmp politikai bizottságának tagjával, az mszbt központjában és lakóhelyén - a szovjet főváros szomszédságában lévő „csillagvárosban, „

a küldöttséget itt borisz matuszov vezérőrnagy, a kiképző központ parancsnokának politikai helyettese üdvözölte, majd jevgenyij vasziljevics hrinov ezredes, űrhajós pilóta folytatott szívéllyes hangulatu, ugyanakkor igen érdekfeszítő baráti beszélgetést a magyar delegáció tagjaival. apró antal tolmácsolta a szovjetunió minden magyar barátjának jókívánságait a szaljut-2 űrállomás keddi felbocsátásával megkezdődött újabb nagyjelentőségű szovjet űrkíséret sikeréhez, s ajándékként az mszbt jelvényével díszített serleget nyújtott át hrinovnak.

/folyt.köv./
19.50/e

- 35 -

kk. 43. apró Antal...folyt./e

a szovjet űrhajós a maga részéről ugyancsak nagy eszmei értékű ajándékot adott át a delegációnak: „a világűr megvilágítása” című albumot a szovjet űrhajós-pilóták eredeti aláírásával, valamint egy-egy gagarin-émlékérmét.

a magyar vendégek ezután megtekintették „a mi jurijunk” című dokumentumfilmet, amely jurij gagarinnak, a világ első űrhajósának életútját eleveníti fel, s meglátogatták a csillagváros múzeumát, ahol hrnov egyebek között bemutatta azt a vosztek-típusú űrhajóskabint, amelyben gagarin és tyitov készült űrrepülésre. a múzeum terméin tatjana beljajeva kalauzolta végig apró antalt és kíséretét. beljajev űrhajós feleségének, aki a múzeum vezetője, géczy jános, a nógrád megyei pártbizottság első titkára salgótarjáni emléktáblát nyújtott át a múzeum részére.

a látogatás befejeztével apró Antal a következő bejegyzést írta a múzeum vendégkönyvébe: „az mszbt küldöttsége nevében tisztelgünk a hős szovjet űrrepülők előtt, akik uttörői voltak az emberi haladásnak. kívánunk új sikereket a szovjet űrrepülőknek, a nagy szovjetunió dicsőségére...” /bokr/

kk. 44. podgornij - villásreggeli

sz/ah/e leh

h e l s i n k i , 1973. április 4. /mti/

nyikolaj podgornij szerdán a helsinki városházán adott villásreggeli a város nemzetközi szerepének növekedésével kapcsolatban kijelentette, hogy helsinki „egyre nagyobb mértékben az európai politikai élet egyik központjává válik...”

„a szovjetunió iránt baráti érzéseket tápláló ország fővárosa fontos nemzetközi fórumok színhelye lett. jelenleg itt folynak az európai biztonsági és együttműködési értekezletet előkészítő sokoldalú konzultációk. a világ népei nagy reményeket fűznek ehhez a tanácskozáshoz, amely reméljük, a közeli hónapokban megnyílik helsinkiben...”

a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke a tavasziakban méltatta finnország aktív, békeszerető politikáját, amelyet az ország elnökének irányítása alatt a kormány és az állami vezetés megvalósít. /taszsz/

19.55/e

- 36 -

kk. 45. rövid hírek

sz/e leh

1973. április 4. /mti/

p r é g a : kiutasítás

szerdán kiutasították csehszlovákiából arthur laufer, hana laufer és eva crowe nyugatnémet állampolgárságu frankfurti lakosokat, akik ez év március 24. és 30. közötti csehszlovákiai tartózkodásuk idején a csehszlovák szocialista köztársaság ellen irányuló tevékenységet fejtettek ki. a kiutasítottak mindhárman egykor csehszlovák állampolgárok voltak. /ctk/

L u x e m b o u r g : európai parlament

Luxembourgon szerdán megkezdődött az európai parlament /a közös piaci tagállamok parlamenti képviselőinek testülete/ háromnaposra tervezett áprilisi ülészaka. az ülészak közép-pontjában az egk-bizottság által javasolt közös mezőgazdasági árak kérdése áll. /reuter/

w a s h i n g t o n

a nasa, az amerikai országos űrhajózási hivatal bejelentette, hogy a tervek szerint május 14-én bocsátják földkörüli pályára a skylab amerikai űrlaboratóriumot. egy nappal később küldik utána - három emberrel a fedélzetén - az egyik apollo-típusú űrhajót. a két szerkezet összekapcsolása után az űrhajósok négy hetet töltenek a skylabban. /upi/

h a n o i : csehszlovák küldöttség

alois indrának, a cskp kb elnökségi tagjának, a csehszlovák nemzetgyűlés elnökének vezetésével csehszlovák parlamenti küldöttség érkezett hanoiába szerdán a vdk nemzetgyűlése állandó bizottságának meghívására. /vna/

20.05/e

- 37 -

kk. 46. Koszigin göteborgban

hj/mh/e leh

g ö t e b o r g , 1973. április 4.

hável józsef, az mti különtudósítója jelenti:

Szerdán svédországi hivatalos látogatásának harmadik napján Alekszej Koszigin szovjet kormányfő észak-európa tengeri kapuját, s egyúttal svédország legnagyobb ipari központját, a félmillió lakosú Göteborgot kereste fel.

A szovjet kormányfőt útjára elkísérte Olof Palme svéd miniszterelnök.

A Göteborgi repülőtérén Erik Huss tartományi kormányzó és Hans Hansson, a Göteborgi városi tanács elnöke köszöntötte a magasrangú szovjet vendéget.

A Göteborgi látogatás első programpontjaként Alekszej Koszigin megtekintette az 1907-ben alapított SKF golyóscsapágy művek óriási és ultramodern gyártelepét. A teljesen automatizált gyártási folyamatot, a golyóscsapágy útját az első munkamozzanattól a kész termék csomagolásáig Palme miniszterelnök és Lindskog ügyvezető igazgató társaságában nézte végig a szovjet miniszterelnök.

A gyár mérnökei és munkásai szívélyes fogadtatásban részesítették Koszigin, s behatóan válaszoltak a technológiai folyamat minden lényeges részét érintő kérdéseire.

A kétórás gyárlátogatás után az SKF művek vezetősége ebéden látta vendégül a szovjet kormányfőt.

Lindskog ügyvezető igazgató pohárköszöntőjében méltatta az SKF és a Szovjetunió hagyományos, jó üzleti kapcsolatát, s azt a reményt fejezte ki, hogy Koszigin látogatása tovább bővíti a SKF művek és a szovjet ipar tartós együttműködését. Ennek az együttműködésnek illusztrálásaképpen elmondta, hogy az SKF jelenleg tárgyalásokat folytat az energomasek szovjet vállalatával elektromos öntőberendezés vásárlásáról. Mint az ügyvezető igazgató hozzáfűzte, a gyár megbízottai kitűnő szakvéleményt adtak a szovjet berendezés minőségéről.

/folyt.köv./
20.08/e

- 38 -

kk. 46. /Koszigin...folyt./e

Koszigin válaszában elismeréssel szólt az SKF jó hírnevének örvendő golyóscsapágyairól, amelyek megőrizték vezető helyüket a világ iparában. hangsúlyozta a szovjet-svéd ipari együttműködés fontosságát, mivel ez - húzta alá - hasznos mindkét ország szempontjából.

Ezután a szovjet kormányfő sétahajózással egybekötött tengeri horgászáson vett részt.

Utána Göteborg város vezetősége a tőzsde-palotában diszvacsorát adott a szovjet miniszterelnök tiszteletére.

Ebből az alkalomból mondott beszédében Hans Hansson polgármester külön kiemelte Göteborg és Leningrád - szavai szerint az orosz Göteborg, példás kereskedelmi és kulturális kapcsolatait.

Mint rámutatott, a kapcsolatok fejlődésének különösen erős teljes lendületet adott az, hogy a közelmúltban Göteborgban szovjet, Leningrádban pedig svéd konzulátus nyílt.

Csütörtök délelőtt befejeződnek a szovjet-svéd kormányfői tárgyalások. Délután Koszigin sajtóértekezletet tart a szovjet nagykövetségen.

...

kk. 47. április 4. - külföldi fogadások, megemlékezések - 3

br-nt-nk-ki/e leh

1973. április 4.

m o s z k v a

Rapai Gyula, a magyar népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott moszkvai nagykövete szerdán este nagyszabású fogadást rendezett Moszkvában Magyarország felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából.

Szovjet részről a fogadáson megjelent Gennagyij Voronov, az SZKP politikai bizottságának tagja, a szovjet állami népi ellenőrzési bizottság elnöke, Vlagyimir Dolgin, az SZKP központi bizottságának titkára, Klicsov, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnökhelyettese, Mihail Leszecsko, a minisztertanács elnökhelyettese, Sityikov, a legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke és Naszrigyina, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsának elnöke, Fedoszejev akadémikus, a szovjet-magyar baráti társaság elnöke.

/folyt.köv./
20.20/e

- 39 -

kk. 47. /április 4. ...folyt./e

ott voltak a szovjet kormány magasrangú személyiségei, köztük miniszterek és miniszterhelyettesek, az szkp központi bizottságának munkatársai és a szovjet külügyminisztérium képviselői.

magyar részről jelen volt a fogadáson apró antal, az mezmp politikai bizottságának tagja, az mezbt elnöke, valamint a felszabadulási ünnepségek alkalmából moszkvába érkezett magyar küldöttség tagjai.

/bokor/

b e l g r á d

tóth-elek, a magyar népköztársaság belgrádi nagykövete szerdán, magyarország felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából a nagykövetség épületében fogadást adott, amelyen megjelent todo kurtovics, a jkz elnökség végrehajtó irodájának tagja, luka banovics belügy- és trpe jakovlevszki művelődésügyi miniszter, a szövetségi kormány több más tagja, a köztársaságok és tartományok számos kiemelkedő személyisége, köztük nagy ferenc vajdaság tartomány-kormányának elnöke. a fogadáson jelen volt a belgrádi diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

/nyárádi/

s z ó f i a

bojti jános, a magyar népköztársaság szófiai nagykövete szerdán este fogadást adott magyarország felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából. a rendkívül szívélyes hangulatban lezajlott fogadáson megjelent ivan popov, a bkp politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, peko takov, a politikai bizottság póttagja, az államtanács elnökhelyettese, vladimir bonev, a nemzetgyűlés elnöke és georgi jordanov, a bkp szófiai bizottságának első titkára, a bkp központi bizottsága titkárságának tagjai, a kormány több tagja, köztük petr mladenov külügyminiszter és számos más hivatalos személyiség. megjelent vladimir sztojcsev vezérezerdes, a hazánk felszabadításában résztvevő első bolgár hadsereg parancsnoka és sokan mások.

szerdán este a bolgár televízió közvetítette azt a beszédet is, amelyet szófiai nagykövetségünk tartott nemzeti ünnepünk alkalmából. /nagy károly/

/folyt.köv./

20.23/e *20.45*

- 40 -

kk. 47. /április 4. ...2.folyt./e

h a v a n n a

a latin-amerikai kontinens első szocialista országában széles körben emlékeztek meg hazánk felszabadulásának 28. évfordulójáról. a granma, a kubai kommunista párt lapja méltatja magyarország felszabadulásának történelmi jelentőségét és a szovjet-magyar barátságot. a lapok bő terjedelemben ismertetik azt a sajtótájékoztatót, amelyet dr. meruk vilmos nagykövet tartott a nemzeti ünnep előestéjén.

havanna egyik új városrészében szerdán délelőtt budapest nevét viselő 120 személyes bölcsődét és óvodát avattak. az új létesítményt magyar butorokkal és felszerelési tárgyakkal rendezik be. az átadási ünnepségen, amelyen magyar és kubai uttorok adtak műsort, jelen volt vilma espin, a központi bizottság tagja, a kubai nőszövetség elnöke.

a kubai-magyar barátság elnevezésű üvegkombinátban az évforduló alkalmából ünnepi nagygyűlést tartottak, amelyen bogárné istván, a nagykövetség első titkára mondott ünnepi beszédet. a nagygyűlés után az üzemben a magyar nép életét bemutató fényképműkiállítás nyílt. /király/

kk. 48. furceva-interjú

mj/md/e leh new york, 1973. április 4. /mti/

jekatyerina furceva szovjet művelődésügyi miniszter, aki hivatalos látogatáson tartózkodik az egyesült államokban, a társaság tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette: „ugytűnik, hogy az amerikai közvéleményben jó irányban történt változás a szovjetunió és az egyesült államok kapcsolatainak megítélésében. erről meggyőződhattünk, midőn az amerikai társadalom befolyásos köreinek képviselői álláspontját ismerhettük meg a szovjet-amerikai kapcsolatokról.

a szovjet miniszterasszony rámutatott, hogy a kulturális kapcsolatok a két ország között a jövőben továbbra is erősödni fognak. a jelentéges kiállítás, amely a szovjet múzeumok múkin-cseit mutatja be, az első ilyen jellegű rendezvény az egyesült államokban. a két állam között megállapodás jött létre arról, hogy áprilisban az egyesült államokban újabb szovjet kiállítás nyílik, amely az ősi orosz festészet legszebb alkotásait mutatja be. egyidejűleg a szovjetunióban a metropolitan múzeum állítja ki gyűjteményét.

/folyt.köv./
20.45/e *ell*

- 41 -

kk . 48. /furceva...folyt./e

furceva asszony elmondotta, hogy folytatódik a színházi és balettcsoporthoz cseréje. júniusban a bolsoj balettművészei látogatnak el az óceánon tútra. tervbe vették a mojszejev-együttes vendégszereplését is.

a szovjet és az amerikai nép közötti kulturális kapcsolatok története arra enged következtetni, hogy azok a jövőben tovább szolgátják a népek közötti megértés és a világbéke megszilárdításának közös ügyét. fejezte be nyilatkozatát a szovjet művelődésügyi miniszter. /taszz/

kk. 49. ndk - nszk - nyugat-berlin

mj/md/e leh

1973. április 4. /mti/

b e r l i n

az ndk és az nszk közötti alapszerződések hatályba lépésének idején megnyitandó határátelölhelyekkel kapcsolatos kérdésekről tárgyalt szerdán berlinben a két ország közlekedésügyi minisztereinek megbízottja.

az ndk fővárosában közzétett közlemény szerint a megbeszéléseket rövidesen folytatják. /adn/

n y u g a t - b e r l i n

közös érdeklő kérdésekről tárgyaltak szerdán az ndk kormányának és a nyugat-berlini szenátusnak a megbízottai. az ndk részéről a tárgyaláson joachim mitdank külügyminisztériumi osztályvezető, a nyugat-berlini szenátus részéről gerhard kunze szenátusi tanácsos vett részt. az eszmecsere a nyugat-berlini szenátusban került sor. /adn/

b o n n

a bundestag jogi bizottsága szerdán jóváhagyta az nszknak az egyesült nemzetek szervezetébe való belépéséről szóló törvényt. a bizottság a külügyi bizottsághoz továbbította állásfoglalását, amely szerdán folytatta ülését. /adn/

21.03/e

- 42 -

kk. 50. külpolitikai híreink jegyzéke

ng-leh/e

1973. április 4. /mti/

1. podgornij - kekkanon - pohárköszöntők
2. kozsigin - fogadás
3. brandt-nixon találkozó
4. rövid hírek
berlin: ndk-malaysia
barcelona: megmozdulások
tunisz: árvizkárak
párizs: tüntetés
montz: mississippi
buenos-aires: campora
5. április 4. - szovjet sajtó
6. üregyüttműködés
7. nixon-thieu: közös közlemény
8. közel-keleti hírek
9. kozsigin - fogadás - 2
10. ciprus
11. indokina - vegyes
12. a szovjet ipar átszervezése
13. csehszlovákia - ausztria
14. fulbright - görögország
15. allende - tv-beszéd
16. szovjet-amerikai kapcsolatok - stoessel
17. orkán az ndk-ban
18. rudé právo - csehszlovák külpolitika
19. április 4. - külföldi ünnepek, megemlékezések - 1
20. rövid hírek
strassbourg: tüntetés
las vegas: indiánok
hanoi: indra
liszabon: tüntetés
koppenhága: tűzvesz
róma: hóvihár
bonn: nyugatnémet-jugoszláv
párizs: cgt - fkp
nápoly: cigaretta
salt lake city: műszives borju
21. készülnek az úrhajósok /gyors híri/
22. laoszi hazafias front pártja - nyilatkozat
23. debré - visszhang
24. podgornij finnországban
25. pravda - aász
26. híreink konzultáció - munkabizottság
/folyt.köv./

21.05/e

- 43 -

kk. 50. /hírjegyzék...folyt./e

- 27. halászlé vita
- 28. danielius
- 29. argentinai emberrablások
- 30. hrunov: űrhajósaink készülnek
- 31. közel-keleti hírek - 2
- 32. iribarrent lelőtték
- 33. szovjet-Finn
- 34. április 4. - külföldi Ünnepek, megemlékezések - 2
- 35. dót-vietnam - bizottságok
- 36. kambodzea
- 37. csikós-nagy
- 38. közel-keleti hírek - 3
- 39. husák kubában
- 40. osztrák-csehszlovák
- 41. bécsi konzultáció
- 42. török parlament
- 43. apró antal csillagvárosban
- 44. podgornij - villásreggeli
- 45. rövid hírek
 - prága: kiutasítás
 - luxembourg: európai parlament
 - washington: nasa
 - hanoi: csehszlovák küldöttség
- 46. kozigin götebörghan
- 47. április 4. - külföldi fogadások, megemlékezések - 3
- 48. furceva-interjú
- 49. ndk - nazk - nyugat-berlin
- 50. hírjegyzék

...-

- v é g e -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Lehel miklós
szerkesztette: németh gyula
Lehel miklós

21.08/e 1

21.10.11

- 44 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h í r e k

1973. április 5.

kk 1. várható

by bh sn

1973. április 5. csütörtök /mti/

helsinki

podgornij látogatása

dipoli tanácskozás

stockholm

kozigin befejezi tárgyalásait és sajtóértekezletet tart

bécs

ekht konzultáció

genf

a leszerelési értekezlet 598. ülése

belgrád

olszowski hivatalos látogatása kezdődik

párizs

az új francia kormány alakítása /este/

london

echeverria tárgyal

bukarest

nimeri látogatása

havanna

a husák delegáció látogatása

washington

thieu sajtóértekezlete

aász-ülés

..-

- 1 -

7.05 bh

cb